

biliserende for fortidsmindets bevaringstilstand samtidig med, at den kan bidrage til, at fortidsminderne får et tiltalende udseende som markante landskabs-elementer.

Amtsrådets beslutninger om at foretage plejeforanstaltninger på arealer, der tilhører kirker, præstembeder og offentlige stiftelser samt privatejede arealer, kan ikke påklages efter de almindelige klageregler i lovens §§ 45 og 58. Uanset at der kun vil være tale om mindre vidtgående naturforbedrende foranstaltninger vil det imidlertid kunne være rimeligt, at de omhandlede beslutninger kan påklages af ejeren eller brugeren.

Miljøministeren vil derfor, jf. *stk. 4*, kunne fastsætte regler om, i hvilket omfang og hvorledes amtsrådene *beslutninger kan påklages*. Med hjemmel i *stk. 4* vil der også i øvrigt kunne fastsættes generelle regler om pleje.

Bestemmelserne i *stk. 1-2* omfatter ikkefredede arealer. Dette har sammenhæng med fredningsnævnenes og Overfredningsnævnets beføjelser vedrørende fredede arealer. Det foreslås imidlertid i *stk. 5*, at miljøministeren får hjemmel til at fastsætte særlige regler om pleje af fredede arealer.

Disse regler vil som udgangspunkt alene komme til at omfatte de fredede arealer, for hvilke der ikke er fastsat regler om *pleje i fredningsbestemmelserne*. Også i øvrigt må afgrænsningen af de pågældende arealer nærmere overvejes. Reglerne vil i givet fald komme til at indeholde tilsvarende principper som i *stk. 2-3*, medens det må nærmere overvejes, hvorledes princippet i *stk. 1* kan gennemføres, samtidig med at det sikres, at en pleje ikke kommer i strid med fredningens formål. Det må endvidere overvejes, hvorledes fredningsnævnenes og Overfredningsnævnet kan inddrages i fornødent omfang, eventuelt uden en egentlig fredningsprocedure efter kap. III, samtidig med at noget sådant ikke tilsidesætter hensynet til lodsejerne.

Ejere af § 43-arealer har som nævnt i de almindelige bemærkninger ingen pligt til at pleje deres arealer, men i en lang række tilfælde vil dette ske som led i den naturlige landbrugsmæssige udnyttelse, f.eks. ved græsning eller slæt på enge eller overdrev. Der kan også være andre grunde til, at denne pleje finder sted strækkende sig fra rent driftsmæssige årsager over f.eks. vildtmæssige hensyn til interessen i at bevare de pågældende naturområder som sådanne.

Uanset det anførte og uanset de regionale myndigheders plejeret efter *stk. 2* vil det kunne være hensigtsmæssigt at der indgås *plejeaftaler* med ejere eller brugere af arealer, der er omfattet af § 43 a, *stk. 1*. Det samme gælder for fredede arealer. Det er derfor i § 62 a, *stk. 6*, præciseret, at amtsrådene har mulighed for

at indgå sådanne aftaler. Der tænkes således på aftaler mellem ejeren og den pågældende offentlige myndighed, hvorved lodsejeren forpligter sig til mod økonomisk kompensation at drive sit areal efter nærmere fastsatte retningslinjer.

Bestemmelsen er ikke til hinder for at sådanne aftaler kan indgås af primærkommuner efter aftale eller bemyndigelse fra amtsrådene.

Der åbnes i *stk. 8* mulighed for, at de foreslåede plejeregler tillige skal omfatte beskyttelsesbrammer. Når det ikke er foreslået, at beskyttelsesbrammer umiddelbart skal være omfattet af disse regler, skyldes det, at det skønnes vanskeligt uden erfaringer at vurdere behovet for pleje, og hvad indholdet af en sådan pleje skal være. Det anses derfor at være mest rimeligt, at der indhøstes erfaringer og eventuelt foretages undersøgelser, før det afgøres, om reglerne er egnede til at finde anvendelse på beskyttelsesbrammer.

Til nr. 30

Bestemmelsen i § 65, *stk. 1*, svarer til den hidtidige bestemmelse om fredningsmyndighedernes adgang til offentligt- og privatejede arealer. Formuleringen er imidlertid moderniseret, så den svarer til den ordlyd, som er anbefalet i betænkning nr. 1039/1985 om tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Det er samtidig præciseret, at også personer, som af fredningsmyndighederne er bemyndiget dertil, har den i bestemmelsen angivne adgangsret, samt at adgangen kan ske uden retskendelse. Dette har betydning i f.eks. de tilfælde, hvor fredningsmyndighederne benytter private konsulentfirmaer til at løse opgaver i forbindelse med forberedelse af fredningssager eller andre undersøgelsesopgaver i henhold til loven.

Det er endvidere præciseret, at besigtigelser kan foretages også i tilfælde, hvor det er påkrævet i forbindelse med undersøgelser af betydning for naturfredningsinteressernes varetagelse, jf. § 65 b. Der vil herunder kunne udtages prøver af f.eks. vand- og jordbundsforholdene, når det kan ske uden gene eller skade for ejeren. Dette svarer til en lignende bestemmelse i vandløbsloven.

Det forudsættes, at der som hidtil så vidt muligt skal gives forudgående meddelelse om besigtigelse, herunder om eftersyn af forretningslokaler som led i kontrollen i henhold til bl.a. § 59. Ud over hvor forudgående meddelelse ikke kan gives af praktiske grunde, kan forudgående meddelelse undlades, hvor øjemedet med eftersynet ville forspildes, hvis en sådan meddelelse blev givet. Hvor der som i § 59, *stk. 3*, er hjemmel til at fastsætte en autorisationsordning, kan kravet om forudgående meddelelse generelt fraviges i reglerne om en sådan ordning, således som det er til-